

■ **POSITION PAPER**

DATUM: 28 mei 2019

ONDERWERP: Input Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (35 179)

UBO-register niet passend voor pensioenfondsbestuurders en/of beleidsbepalers bij pensioenfondsen

De doelstelling van de anti-witwasrichtlijn is het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering. Financiële instellingen als banken, verzekeraars, trusts en vermogensbeheerders vallen als vennootschappen onder deze implementatiewet, maar ook pensioenfondsen.

In de Richtlijn (EU) 2018/843 komen stichtingen niet expliciet aan de orde (gesproken wordt over “vennootschappen en andere juridische entiteiten”), in het wetsvoorstel 35 179 worden stichtingen expliciet genoemd. Dat is op zichzelf genomen begrijpelijk omdat ook stichtingen een dekmantel kunnen zijn voor het witwassen en financieren van terrorisme.

Pensioenfondsen hebben (vrijwel) allemaal de rechtspersoonlijkheid van een stichting. Op grond van dit wetsvoorstel zouden daarom ook fondsbestuurders (en/of beleidsbepalers) moeten worden opgenomen in het UBO-register.

Dit vindt de Pensioenfederatie niet passend om de volgende redenen:

Ten eerste wordt in het UBO-register onder meer opgenomen “de aard en omvang van het door de uiteindelijk belanghebbende gehouden economisch belang” (en afschriften van documenten waaruit de aard en omvang van het economische belang blijken). Omdat voor afzonderlijke bestuurders van een pensioenfonds “de aard en omvang van het (...) economisch belang” niet is

- vast te stellen, is het ook de facto niet mogelijk deze informatie te verstrekken.

Meerdere pensioenfondsen hebben van hun accountants vragen gekregen welke bestuurders kunnen worden aangewezen als een zogenoemde pseudo UBO, omdat het niet mogelijk is bestuurders als een UBO aan te wijzen. Het praktisch nut daarvan ontgaat de Pensioenfederatie echter.

Ten tweede doen vermogensbeheerders die pensioenfondsen als klant hebben cliëntenonderzoek bij pensioenfondsen op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Daarmee worden pensioenfondsen langs deze weg al getoetst op eventueel witwassen of financiering van terrorisme. Dat betekent in de praktijk dat vermogensbeheerders bestuurders van pensioenfondsen zullen identificeren, de bestuursbesluiten tot aanstelling van de bestuurders en de statuten worden opgevraagd en zal worden nagegaan of de stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Daarnaast wordt getoetst of het pensioenfonds een vergunning heeft van DNB en of de bestuurders zijn getoetst door de toezichthouders.

Ten derde is in de preambule van de Richtlijn opgenomen (overweging 2) dat “de getroffen maatregelen in verhouding moeten staan tot de risico’s”. Het opnemen van pensioenfondsbestuurders in het UBO-register is niet proportioneel in relatie tot het doel. Het is niet voor niets dat vermogensbeheerders bij pensioenfondsen een vereenvoudigd cliëntenonderzoek doen, omdat pensioenfondsen een laag risico op witwassen of terrorismefinanciering kennen.

Ten vierde zijn pensioenfondsbestuurders door DNB getoetst op geschiktheid én betrouwbaarheid. De toets op betrouwbaarheid vindt plaats door middel van een uitgebreid antecedentenonderzoek. Daarnaast hebben pensioenfondsen de plicht om gebeurtenissen die van invloed kunnen zijn op betrouwbaarheid direct te melden bij DNB.

De Pensioenfederatie ziet graag dat duidelijkheid komt op de volgende vragen:

- Wat is de meerwaarde van de ubo-plicht voor pensioenfondsen t.o.v. de huidige praktijk? Deelt de minister de mening dat die meerwaarde

- er niet is en dat het daarom meer voor de hand ligt pensioenfondsen op de lijst van uitzonderingen op te nemen? Kunnen pensioenfondsen worden toegevoegd aan de beperkte lijst van uitzonderingen (zie artikel 15a, lid 1) om negatieve (regeldruk)gevolgen voor pensioenfondsen- en bestuurders te voorkomen?
- Deelt de minister de mening dat bij pensioenfondsen het economisch belang van afzonderlijke bestuurders niet aangewezen kan worden, zonder in schijnoplossingen van pseudo UBO te vervallen?